

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Αίτηση Ελέγχου από	Παράπονο που προώθησε στον ΦΕΔ η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου
Θέμα	Διαφήμιση Bake rolls Bran
MME	Τηλεόραση, Online
Ημερομηνία Απόφασης	Πέμπτη 29 Απριλίου 2021

Θέμα Αίτησης Ελέγχου:

Το παράπονο εστιάζει στο κατά πόσο οι σκηνές της ταινίας μεταφέρουν το μήνυμα της σωστής οδικής συμπεριφοράς που θέλουμε να δίνουμε, ειδικά στους νέους.

Τοποθέτηση Chirpita:

- «Α. Για την προβολή του Bake Rolls μέσω του σχετικού τηλεοπτικού σποτ, ακολουθήθηκε η ίδια λογική που έχει ακολουθηθεί και κατά το παρελθόν για την διαφημιστική προβολή του εν λόγω προϊόντος (Cavemen, Western, Ρωμαίοι κ.α.), που είναι αυτή της μυθοπλασίας. Στο πλαίσιο αυτό το σποτ «δανείζεται» στερεοτυπικές σκηνές από χιλιάδες ταινίες – αυτοκίνητα στην έρημο, αυτοκίνητο με αγόρι και αυτοκίνητο με κορίτσια κτλ – και καταγράφει τις σκηνές αυτές με κινηματογραφικό τρόπο και σε κάποιες περιπτώσεις με την υπερβολή του σινεμά (ο αέρας παίρνει το προϊόν και το «προσγειώνει» στο πίσω αυτοκίνητο). Η πρόθεση του διαφημιστικού είναι να παρουσιάσει στον θεατή ένα σποτ φαντασίας, όχι με σκοπό να ταυτισθεί με αυτό, αλλά με σκοπό να τον ταξιδέψει πέρα από την πραγματικότητα.
- Β. Ακόμη και ένα τέτοιο σποτ μυθοπλασίας όμως κατά την παραγωγή του αντιμετωπίστηκε με τη δέουσα προσοχή και φυσικά με σεβασμό προς τους κανόνες και την δεοντολογία της διαφήμισης, ώστε το μήνυμά του να είναι ξεκάθαρο και ασφαλές: Ένας νεαρός άνδρας ο οποίος παριστάνει τον έξυπνο και ωραίο, τελικά τα χάνει όλα: και τα αγαπημένα του Bake Rolls, που του τα πήρε ο αέρας, και τις κοπέλες, που τον «προσπερνούν», και το αυτοκίνητό του, που χαλάει και τον αφήνει μόνο του στην έρημο. Στην ουσία πρόκειται για ένα σποτ με πρωταγωνιστή ένα «αντιήρωα» που «έπαιξε και έχασε» σε κάθε επίπεδο.
- Γ. Το σποτ δεν περιέχει οπτικές παραστάσεις που να δείχνουν αδιαφορία για την ασφάλεια και την υγεία, αλλά αντιθέτως γυρίστηκε με πολύ προσεκτικό τρόπο ως προς το ζήτημα της οδήγησης. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι για τα γυρίσματα επιλέχθηκε η έρημος, οι οδηγοί και οι συνοδηγοί στο διαφημιστικό σποτ

φοράνε ζώνη ασφαλείας, ο δρόμος (πέραν των δύο οχημάτων και της νταλίκας) είναι εντελώς άδειος και συνεχόμενη ευθεία, τα δυο οχήματα κινούνται με χαμηλή ταχύτητα και έχει επιλεχθεί ένα τραγούδι όχι «αγώνων ταχύτητας» αλλά ένα τρυφερό γαλλικό τραγούδι που αναφέρεται σε έναν «playboy» που δεν είναι πιστός.

- Δ. Το διαφημιστικό σποτ «παίζεται» ήδη σε 13 χώρες και δεν έχει γίνει προς την Chipita καμία καταγγελία από καταναλωτή σχετικά με το περιεχόμενό του, ούτε και αίτηση ελέγχου προς οποιαδήποτε άλλη εποπτική αρχή, πλην του Συμβουλίου Ελέγχου Επικοινωνίας στην Ελλάδα (από το οποίο κρίθηκε ομόφωνα ότι το διαφημιστικό σποτ δεν είναι αντιδεοντολογικό).
- Ε. Τέλος, το ηλικιακό κοινό στο οποίο απευθύνεται το διαφημιστικό σποτ είναι 25 – 44, οπότε και αντίστοιχη στόχευση έγινε στην αγορά χώρου και χρόνου στα Κυπριακά μέσα μαζικής ενημέρωσης. Επομένως, σε καμία περίπτωση δεν πρόκειται για διαφημιστικό σποτ που απευθύνεται σε παιδιά.»

Απόφαση:

- I. Η Πρωτοβάθμια Επιτροπή μελέτησε με προσοχή το παράπονο και το τηλεοπτικό/online σποτ.
- II. Παρατηρώντας το σποτ, βλέπει κανείς τις εξής σκηνές: Αρχικά, βλέπουμε το γκρι αυτοκίνητο και στη συνέχεια το κόκκινο αυτοκίνητο που βρίσκεται στη μέση του δρόμου. Το γκρι αυτοκίνητο προσπερνά το κόκκινο αυτοκίνητο και για κάποια δευτερόλεπτα ο νεαρός κοιτάζει τις κοπέλες και όχι τον δρόμο, ακολούθως κινείται να πάρει το κλειστό κουτί των bake rolls οδηγώντας με το ένα χέρι στο τιμόνι, αντιλαμβάνεται ότι η νταλίκια που έρχεται κατά πάνω του έχει ξεφύγει από την πορεία της και βιαστικά επαναφέρει τα δύο χέρια στο τιμόνι για να αποφύγει τη σύγκρουση, μετά γυρίζει να κοιτάξει πίσω πιθανώς για να δει που πήγαν τα bake rolls, προφανώς κάπου σταματά γιατί το κόκκινο αμάξι εμφανίζεται να προπορεύεται ενώ πριν το είχε προσπεράσει, στη συνέχεια οδηγεί παράλληλα -και άρα στο αντίθετο ρεύμα- με το κόκκινο αυτοκίνητο, απευθύνεται στις κοπέλες ζητώντας πίσω τα bake rolls με γυρισμένο το κεφάλι προς αυτές, η κοπέλα οδηγός έχει το αριστερό της χέρι πάνω στο παράθυρο, για κάποιο χρονικό διάστημα αποσπάται η προσοχή του αγοριού από το δρόμο γιατί έχει ξεκάθαρα γυρισμένο το κεφάλι του προς το κόκκινο αμάξι, η οδηγός επιταχύνει με γυρισμένο το κεφάλι προς την πλευρά του αγοριού και το κόκκινο αμάξι φαίνεται να απομακρύνεται με ταχύτητα.
- III. Αν και αντιλαμβάνεται την κινηματογραφική προσέγγιση και ιδέα της διαφήμισης, εξακολουθεί να θεωρεί ότι η οδηγική συμπεριφορά που παρουσιάζεται από τους οδηγούς όλων των οχημάτων στη διαφήμιση, δεν συνάδει με τα πρότυπα ασφαλούς οδήγησης. Αντίθετα, για όλα τα οχήματα στη διαφήμιση προκύπτει ότι υπάρχει κάποια σκηνή στην οποία, είτε η προσοχή του οδηγού έχει αποσπαστεί από την οδήγηση και εστιάζει σε άλλα πράγματα, είτε το όχημα έχει ξεφύγει από την πορεία του. Επισημαίνεται ότι η εντύπωση αυτή δημιουργείται είτε παρακολουθήσει κανείς το σποτ σκηνή με σκηνή, είτε πιο φευγαλέα όπως θα το παρακολουθούσε ένας μέσος καταναλωτής.

- IV. Το άρθρο 17 του Κυπριακού Κώδικα Δεοντολογίας Επικοινωνίας για θέματα ασφάλειας και υγείας προβλέπει ότι «Οι διαφημίσεις δεν πρέπει, χωρίς να συντρέχουν λόγοι εκπαιδευτικής ή κοινωνικής ωφέλειας, να περιέχουν οπτικές παραστάσεις ή περιγραφές επικίνδυνων δραστηριοτήτων, ή καταστάσεων που δείχνουν αδιαφορία για την ασφάλεια και την υγεία του ατόμου». Στην προκειμένη περίπτωση, δεν υπάρχουν λόγοι εκπαιδευτικής ή κοινωνικής ωφέλειας, και αρκετές σκηνές του σποτ δεν είναι συμβατές με τις πρόνοιες του κώδικα οδικής κυκλοφορίας. Ως εκ τούτου, θεωρεί ότι η διαφήμιση ως έχει προσκρούει στα άρθρα 1β και 17 του Κυπριακού κώδικα Δεοντολογίας Επικοινωνίας.

Προσφυγή στη Δευτεροβάθμια Επιτροπή Ελέγχου Επικοινωνίας προβλέπεται στον Κανονισμό της τελευταίας (Άρθρο 1, παρ. δ). Αίτηση επανελέγχου στη Δευτεροβάθμια Επιτροπή γίνεται γραπτώς με αναφορά στην αρχική προσφυγή και τη σχετική απόφαση της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής, εντός 15 εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής προς τους εμπλεκόμενους.

Με δεδομένο ότι η άσκηση αίτησης επανελέγχου από τη Δευτεροβάθμια Επιτροπή δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα όσον αφορά στην απόφαση της Πρωτοβάθμιας, η Δευτεροβάθμια Επιτροπή δεν θα επιλαμβάνεται αιτήσεων επανελέγχου εάν δεν έχει υπάρξει συμμόρφωση με την απόφαση της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής από το μέρος που αιτείται τον επανέλεγχο.